

การศึกษาพุทธกรรมการรับฟัง ความต้องการ รูปแบบ และเนื้อหา
รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลของผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เรือตรีหพงษาโลพร สวัสดิมงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาใน เทคโนโลยีสารสนเทศ
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-380-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE STUDY OF THE LISTENING HABIT,
THE DEMAND FOR FORM AND CONTENT
OF THE WIRED-DIFFUSION OF IN-PATIENTS
IN THE HOSPITALS OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
IN BANGKOK METROPOLIS AND THE SUBURB**

SUB-LIEUTENANT VALAI PORN SAWADDI MONGKOL

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations**

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-380-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาพฤติกรรมการรับฟัง ความต้องการ รูปแบบและ
เนื้อหารายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลของผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตกรุงเทพ-
มหานครและปริมณฑล

โดย

เรือตรีหญิงวไลพร สวัสดิมงคล

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประมะ สตะเวทิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุ่งสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นนวดี บุญลือ)

.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประมะ สตะเวทิน)

.....

กรรมการ

(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

ว่าไปพร สวัสดิ์มงคล, เรื่องหินถึง : การศึกษาพฤติกรรมการรับฟัง ความต้องการรูปแบบ
และเนื้อหารายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลของผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (THE STUDY OF THE LISTENING
HABIT, THE DEMAND FOR FORM AND CONTENT OF THE WIRED-DIFFUSION OF
IN-PATIENTS IN THE HOSPITALS OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH IN BANGKOK
METROPOLIS AND THE SUBURB) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประนง สตะเวทิน. 190 หน้า
ISBN 974-634-380-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับฟัง ความต้องการรูปแบบและเนื้อหา
รวมทั้งการนำความรู้ที่ได้รับจากการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์ของผู้ป่วยใน ที่
เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร พฤติกรรมการรับฟัง ความต้องการรายการเสียงตาม
สายในโรงพยาบาล และการนำความรู้ที่ได้รับจากการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม
สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและไค-สแควร์ ซึ่งประมาณผลโดยคอมพิวเตอร์
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีการรับฟังและการใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายใน
โรงพยาบาลในระดับต่ำ โดยฟังแต่ไม่ได้ฟังทุกวันและฟังประมาณไม่เกินครึ่งชั่วโมง
2. ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความต้องการรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล โดยต้องการ
ให้จัดรายการเพื่อความบันเทิง และจะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง
3. ผู้ป่วยหญิง ผู้ป่วยที่แต่งงานแล้ว และผู้ป่วยที่เป็นแม่มีการรับฟังรายการมากกว่าเพศ
ชายและผู้ป่วยที่เป็นโสด ผู้ป่วยที่มีอายุ การศึกษา รายได้และอาชีพแตกต่างกันมีการรับฟังไม่แตกต่างกัน
4. ผู้ป่วยที่มีรายได้เดือนละสูงกว่า 4,000 บาท ใช้เวลาในการฟังมากกว่าผู้ป่วยกลุ่ม
รายได้ต่ำ ผู้ป่วยที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพการสมรส และอาชีพแตกต่างกันใช้เวลาในการฟัง
ไม่แตกต่างกัน
5. ผู้ป่วยอายุ 31-40 ปี และผู้ป่วยที่มีรายได้เดือนละ 2,001-4,000 บาท มีความ
ต้องการรายการมากกว่าผู้ป่วยกลุ่มอายุและรายได้ต่ำ ผู้ป่วยที่มีเพศ การศึกษา สถานภาพการสมรส
และอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการรายการไม่แตกต่างกัน
6. ผู้ป่วยอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี ผู้ป่วยที่มีรายได้เดือนละสูงกว่า 4,000 บาท
และมีอาชีพอสังหาริมทรัพย์และรับจ้าง จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในระดับสูงมากกว่ากลุ่มอายุ รายได้
และอาชีพต่ำ ผู้ป่วยที่มีเพศ การศึกษา และสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
ไม่แตกต่างกัน
7. พฤติกรรมการรับฟังไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการรายการและการนำความรู้ไปใช้
ประโยชน์

##C750455 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD : LISTENING HABIT/DEMAND FOR FORM AND CONTENT

VALAIPORN SAWADDIMONGKOL, SUB-LIEUTENANT : THE STUDY OF THE LISTENING HABIT, THE DEMAND FOR FORM AND CONTENT OF THE WIRED-DIFFUSION OF IN-PATIENTS IN THE HOSPITALS OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH IN BANGKOK METROPOLIS AND THE SUBURB. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 190 PP. ISBN 974-634-380-7

The objectives of this research were : (1) to study the listening habit, the demand for form and content of the wired-diffusion and the utilizing of message content of in-patients in the hospitals of Ministry of Public Health in Bangkok Metropolis and the suburb. (2) to study the relationship between demographic, the listening habit, the demand of the wired-diffusion and the utilization of message content of in-patients. Questionnaires were used to collect the data from a total of 300 samples.

The results of the study were as follows:

1. The in-patients did not listen to the wired-diffusion everyday and listened no longer than half an hour. 2. The majority of in-patients wanted the information diffused on the wired-diffusion, in the form of entertainment program. The message from the wired-diffusion were utilized moderately. 3. Women in-patients, married and widow in-patients listened more to the wired-diffusion than man in-patients who were single. Ages, education levels, incomes and careers were not significantly related to the listening habit. 4. Those who earned more than 4,000 bahts per month listened to the wired-diffusion longer than those in other different income groups. Sexes, ages, education levels, marital status and careers were not significantly related to length of listening. 5. The in-patients of 31-40 age group, and of 2,001-4,000 bahts monthly income group, expressed more desire to the wired-diffusion program than those in other groups. Those in different sexes, education levels, marital status and careers did not have different desire for the wired-diffusion. 6. Those of 31-40, 41-50 years of age, income over 4,000 bahts per month and those industrial workers and paid labourers were able to utilize the information from the wired-diffusion more than those in other groups. Those of different sexes, education levels and marital status were not different in term of message content utilization. 7. Listening habit of in-patients had no significant relation to the desire and utilization of message content of the wired-diffusion.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนักศึกษา ๕.๓.๑.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยได้รับความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ประมະ สตะเวทิน อ้าวารຍ์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่ง
ท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด
ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี่

นอกเหนือไป ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์
ดร. อนวัติ บุญลือ ที่ได้กรุณา เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์
ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ได้ให้ความกรุณา เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้
คำแนะนำทางด้านสติ๊กที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ พยาบาล และ
เจ้าหน้าที่ทุกท่านของ โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า โรงพยาบาลสมุทรปราการ และ
โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดี
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่ได้สละ
เวลา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นผลให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง
ด้วยดี

เรื่อตรีหญิง วไลพร สวัสดิมงคล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ช

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	ปัญหานำการวิจัย	3
	สมมติฐานการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ข้อตกลง เบื้องต้น	6
	คำนิยามศัพท์	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2	ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารและการใช้สื่อ	11
	ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	20
	ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ	27
	แนวคิดเกี่ยวกับการใช้การสื่อสาร เพื่อพัฒนาการสาธารณสุข	29

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง.....	30
รูปแบบรายการวิทยุ.....	38
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
ความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	60
วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	
และทดสอบสมมติฐาน.....	63
เกณฑ์การวัดและให้คะแนนตัวแปร.....	64
4 ผลการวิจัย.....	66
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณा.....	67
ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน.....	98
5 สรุปผลการวิจัย อภิราย และข้อเสนอแนะ.....	128
สรุปผลการวิจัย.....	129
อภิรายผล.....	136
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	150
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	152

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

รายการอ้างอิง.....	153
ภาคผนวก.....	160
ก. โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีการจัดรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาลแก่ผู้ป่วยใน.....	161
ข. แบบสอบถามประกอบการวิจัย.....	178
ประวัติผู้วิจัย.....	190

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	67
2.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	68
3.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา	69
4.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ . .	70
5.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ การสมรส	71
6.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ . . .	72
7.	แสดงพฤติกรรมการรับฟังรายการเสียงตามสายใน โรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง	73
8.	แสดงจุดมุ่งหมายในการฟังรายการเสียงตามสายใน โรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง	74
9.	แสดงเวลาในการฟังรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล ของกลุ่มตัวอย่าง	75
10.	แสดงการใช้เวลาในการฟังรายการเสียงตามสายใน โรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง	76
11.	แสดงประเภทของรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลที่ กลุ่มตัวอย่างฟัง	77
12.	แสดงความเห็นเกี่ยวกับรายการเสียงตามสายใน โรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

13.	แสดงความชอบในรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล ของกลุ่มตัวอย่าง.....	79
14.	แสดงความต้องการรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล ของกลุ่มตัวอย่าง.....	80
15.	แสดงวันที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัดรายการเสียงตามสาย ในโรงพยาบาล.....	81
16.	แสดงเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการให้จัดรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	82
17.	แสดงช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัดรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	83
18.	แสดงรูปแบบรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลที่กลุ่มตัวอย่าง ต้องการให้จัด.....	84
19.	แสดงรูปแบบรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล เพื่อ ข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัด.....	85
20.	แสดงประเภทเนื้อหาข่าวที่กลุ่มตัวอย่างต้องการฟัง.....	86
21.	แสดงรูปแบบรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลเพื่อความรู้ ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัด.....	87
22.	แสดงเนื้อหาความรู้ด้านสุขภาพอนามัยที่กลุ่มตัวอย่าง ต้องการฟัง.....	88
23.	แสดงรูปแบบรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลเพื่อ ความบันเทิงที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัด.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

24.	แสดงประเภทของ เพลงที่กลุ่มตัวอย่างต้องการฟัง.....	91
25.	แสดงรูปแบบรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล เพื่อบริการสาธารณชนที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จด.....	92
26.	แสดง เนื้อหา เรื่อง เพื่อบริการสาธารณชนที่กลุ่มตัวอย่าง ต้องการฟัง	93
27.	แสดงความคิดเห็นในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเสียง ตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง....	94
28.	แสดงจำนวนและร้อยละของการนำความรู้ที่ได้รับจากการ เสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง ในเกณฑ์เฉลี่ย.....	97
29.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการรับฟังรายการเสียงตาม สายในโรงพยาบาล.....	99
30.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	100
31.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับการรับฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	101
32.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับการใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	102
33.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา กับการรับฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

34.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาภักดิ์การใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	104
35.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการรับฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	105
36.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	106
37.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับการรับฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	107
38.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับการใช้เวลา ในการฟังรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	108
39.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการรับฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	109
40.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการใช้เวลาในการฟัง รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	110
41.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับความต้องการรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	111
42.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับความต้องการรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	112
43.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาภักดิ์ความต้องการรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

44.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความต้องการรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	114
45.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับ ความต้องการรายการเสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	115
46.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความต้องการรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาล.....	116
47.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการนำความรู้ที่ได้รับจาก รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	117
48.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการนำความรู้ที่ได้รับจาก รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	118
49.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับการนำความรู้ที่ได้รับ จากการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์....	120
50.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการนำความรู้ที่ได้รับจาก รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	121
51.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับการนำ ความรู้ที่ได้รับจากการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ ประโยชน์.....	122
52.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการนำความรู้ที่ได้รับจาก รายการเสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

53.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับฟังรายการ เสียงตามสายใน โรงพยาบาลกับความต้องการรายการ เสียงตามสายใน โรงพยาบาล.....	124
54.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เวลาในการฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาลกับความต้องการรายการ เสียง ตามสายในโรงพยาบาล.....	125
55.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับฟังรายการ เสียงตามสาย ในโรงพยาบาลกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการรายการ เสียง ตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	126
56.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เวลาในการฟังรายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาลกับการนำความรู้ที่ได้รับจาก รายการ เสียงตามสายในโรงพยาบาลไปใช้ประโยชน์.....	127